

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη Σπυριδάκη – Βουλευτής Ν. Λασιθίου

Αθήνα, 09 Οκτωβρίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς:

Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα

ΘΕΜΑ: «Καθολική προσβασιμότητα στο Νέο Διεθνή Αερολιμένα Καστελίου »

Κύριε Υπουργέ,

Σας καταθέτω ως Αναφορά το από 06.10.2025 έγγραφο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας – Τμήματος Ανατολικής Κρήτης (ΤΕΕ/ΤΑΚ), με το οποίο υπογραμμίζεται η ανάγκη ενσωμάτωσης των αρχών καθολικής προσβασιμότητας στον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Καστελίου.

Όπως σημειώνει το ΤΕΕ/ΤΑΚ, πρόκειται για έργο εθνικής σημασίας, που θα αποτελέσει τη νέα πύλη εισόδου της Κρήτης και θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό την εικόνα της χώρας στο εξωτερικό. Η καθολική προσβασιμότητα, πέρα από τη συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό και διεθνές νομικό πλαίσιο (Οδηγία ΕΚ 1107/2006, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021–2030), αποτελεί βασική προϋπόθεση κοινωνικής ισότητας, λειτουργικής αρτιότητας και σύγχρονου σχεδιασμού.

Στην επιστολή κατατίθενται συγκεκριμένες προτάσεις που περιλαμβάνουν:

- υιοθέτηση ήπιων χρωματικών και ακουστικών παρεμβάσεων για αποφυγή αισθητηριακής υπερφόρτωσης,
- ειδική σήμανση και καθοδήγηση για επιβάτες με ορατές ή αόρατες αναπηρίες,
- εκπαίδευση προσωπικού στη διαχείριση διαφορετικοτήτων,
- δημιουργία ήσυχων χώρων χαλάρωσης (Quiet Rooms),

- χρήση διεθνών προτύπων όπως το Certified Autism Centre™,
- και συνεργασία με φορείς αναπηρίας (ΕΣΑμεΑ, Autism-Europe, Her-Autism, Nevronas κ.ά.).

Στόχος είναι ο Νέος Αερολιμένας Καστελίου να αποτελέσει πρότυπο καθολικής προσβασιμότητας για ολόκληρη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, αναδεικνύοντας την Ελλάδα σε χώρα που προάγει ενεργά την ισότιμη συμμετοχή όλων των πολιτών στις μετακινήσεις και στις υποδομές.

Η προσβασιμότητα δεν είναι απλώς τεχνική προδιαγραφή· είναι ένδειξη πολιτισμού και κοινωνικής ευαισθησίας. Οφείλουμε να σχεδιάζουμε έργα που δεν αποκλείουν κανέναν, προσφέροντας ίσες ευκαιρίες μετακίνησης, επικοινωνίας και ασφάλειας σε κάθε πολίτη. Ένα αεροδρόμιο φιλικό σε όλους —στα άτομα με κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες, στους ηλικιωμένους, στις οικογένειες με παιδιά ή στα άτομα με νευροαναπτυξιακές ιδιαιτερότητες— δεν είναι μόνο πιο ανθρώπινο, αλλά και πιο λειτουργικό, πιο ανταγωνιστικό και πιο σύγχρονο. Η καθολική προσβασιμότητα πρέπει να είναι κεντρικός άξονας του σχεδιασμού και όχι συμπληρωματική μέριμνα, γιατί μόνο έτσι το νέο αεροδρόμιο θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα.

Παρακαλώ για τις ενέργειές σας και για την ενημέρωσή μας σχετικά με την ενσωμάτωση των αρχών καθολικής προσβασιμότητας στο έργο του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Καστελίου.

Επισυνάπτεται το σχετικό έγγραφο του ΤΕΕ/ΤΑΚ.

Η αναφέρουσα Βουλευτής

Αικατερίνη Σπυριδάκη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
Πρεβελάκη & Γρεβενών
712 02, Ηράκλειο Κρήτης
Τηλ.:2810-342.520,2810-341.455
E-mail: teetak@tee.gr,
ιστοσελίδα: www.teetak.gr

Ηράκλειο, 6/10/2025

Προς:

—Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών κ. Χρίστο
Δήμα
yime@yme.gov.gr
— Υφυπουργό Υποδομών & Μεταφορών κ.
Νικόλαο Ταχιάο
yime@yme.gov.gr

Θέμα: Καθολική προσβασιμότητα στο Νέο Διεθνή Αερολιμένα Καστελίου.

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο νέος Διεθνής Αερολιμένας Καστελίου, που κατασκευάζεται αυτή την περίοδο, αποτελεί έργο εθνικής σημασίας, το οποίο θα αποτελέσει κύρια πύλη εισόδου για εκατομμύρια ταξιδιώτες στην Κρήτη και στην Ελλάδα συνολικά. Η σημασία του ξεπερνά τα όρια μιας απλής υποδομής μεταφορών, καθώς θα συνδέεται με την εικόνα της χώρας διεθνώς.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη ενσωμάτωσης των αρχών της καθολικής προσβασιμότητας (Universal Accessibility) στον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του αεροδρομίου.

Η καθολική προσβασιμότητα δεν περιορίζεται μόνο σε μέτρα για τα άτομα με κινητικές αναπηρίες, αλλά οφείλει να λαμβάνει υπόψη και τις λεγόμενες «αόρατες αναπηρίες» – αισθητηριακές, ψυχικές, νοητικές και κυρίως τις νευροαναπτυξιακές διαφορετικότητες (αυτισμός, ΔΕΠΥ, μαθησιακές δυσκολίες). Για τα άτομα αυτά, η εμπειρία ενός ταξιδιού μέσα σε ένα πολύβουο και γεμάτο ερεθίσματα περιβάλλον, όπως το αεροδρόμιο, μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολη και αγχωτική.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021–2030 και η Οδηγία (ΕΚ) 1107/2006 θέτουν σαφείς κατευθύνσεις για την ισότιμη πρόσβαση όλων στις αερομεταφορές, υποχρεώνοντας τους φορείς λειτουργίας αεροδρομίων να παρέχουν υπηρεσίες και υποδομές χωρίς αποκλεισμούς.

Πέραν της υποχρέωσης συμμόρφωσης με το ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο, η ενσωμάτωση πρακτικών καθολικής προσβασιμότητας αποτελεί επένδυση στην ποιότητα, τη φήμη και την ανταγωνιστικότητα του νέου αεροδρομίου.

Ενδεικτικά, προτείνουμε τα εξής μέτρα που εφαρμόζονται ήδη σε κορυφαία διεθνή αεροδρόμια:

1. Αποφυγή αισθητηριακής υπερφόρτωσης, χρήση ήπιας χρωματικής παλέτας, περιορισμός δυνατών ήχων, προσαρμοσμένος φωτισμός.
2. Σαφής σήμανση και διαδρομές (Wayfinding), απλοποιημένη καθοδήγηση με οπτικά, ηχητικά και απτικά στοιχεία, ειδικά fast lanes για επιβάτες με αυτισμό.
3. Ψηφιακά εργαλεία, δυνατότητα εικονικής περιήγησης (AR) και οδηγοί «βήμα προς βήμα» για την προετοιμασία ταξιδιού.

4. Εκπαίδευση προσωπικού, συστηματική κατάρτιση ώστε να αναγνωρίζονται και να εξυπηρετούνται επαρκώς άτομα με ορατές και αόρατες αναπηρίες. Ενδεικτικά, χρήση sunflower lanyards, sensory packs κ.ά.
5. Ήσυχτοι χώροι χαλάρωσης (Quiet Rooms), ειδικά διαμορφωμένοι χώροι με χαμηλό φωτισμό για μείωση του άγχους.
6. Κατάλληλες υποδομές, οικογενειακές τουαλέτες ουδέτερου φύλου με δυνατότητα συνοδείας, εκτεταμένες ράμπες, χρωματική αντίθεση σε σκαλοπάτια, απτικές ενδείξεις στα κινκιδώματα.
7. Συνεργασία με φορείς, συμμετοχή οργανώσεων με εμπειρία (ΕΣΑμεΑ, Autism-Europe, Her-Autism, Nevronas κ.ά.) για τεχνική υποστήριξη.
8. Διεθνείς πιστοποιήσεις, υιοθέτηση προτύπων όπως το Certified Autism Centre™, που θα αναδείξει το αεροδρόμιο σε σημείο αναφοράς στη ΝΑ Ευρώπη.

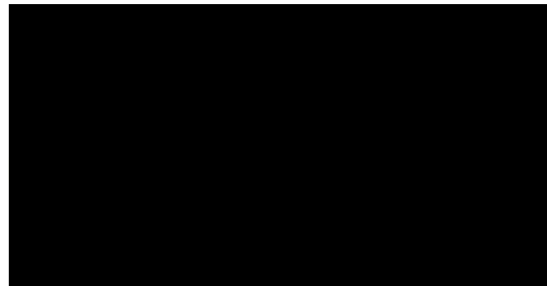
Διεθνή παραδείγματα που έχουν υιοθετήσει αντίστοιχες πολιτικές είναι τα αεροδρόμια Heathrow και Gatwick (Ηνωμένο Βασίλειο), Schiphol (Ολλανδία), Δουβλίνο (Ιρλανδία), Changi (Σιγκαπούρη) και Dubai International Airport, το οποίο μάλιστα έχει ήδη πιστοποίηση «Certified Autism Centre™».

Το ΤΕΕ/ΤΑΚ θεωρεί ότι το Νέο Αεροδρόμιο Καστελίου μπορεί να αποτελέσει πρότυπο καθολικής προσβασιμότητας για ολόκληρη τη ΝΑ Ευρώπη, αναδεικνύοντας την Ελλάδα σε χώρα που προάγει την ισότιμη συμμετοχή όλων των πολιτών στις μετακινήσεις και στις υποδομές.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνουμε:

- Να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση των αρχών της καθολικής προσβασιμότητας στο έργο του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Καστελίου.
- Να οριστούν οι απαραίτητες συναντήσεις με τον κατασκευαστή και τον φορέα λειτουργίας, καθώς και με τους εμπλεκόμενους φορείς αναπηρίας.
- Να πραγματοποιηθεί η υιοθέτηση διεθνών καλών πρακτικών, ώστε ο αερολιμένας να λειτουργήσει ως σημείο αναφοράς για όλη την περιοχή.

Η καθολική προσβασιμότητα δεν αποτελεί μόνο κοινωνική υποχρέωση αλλά και στρατηγική επένδυση στην ποιότητα και το μέλλον του έργου. Είμαστε στη διάθεσή σας για συνεργασία, με στόχο να εξασφαλίσουμε ότι ο νέος αερολιμένας θα είναι πραγματικά ανοικτός και φιλικός για όλους.

Κοινοποίηση:
- Βουλευτές Ανατολικής Κρήτης
- Δημάρχους Ανατολικής Κρήτης

- Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταύρο Αρναουτάκη arnaoutakis@crete.gov.gr
- Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης κ. Μαρία Κοζυράκη
- Πρόεδρο ΠΕΔ Κρήτης κ. Γιώργο Μαρινάκη marinakis@rethymno.gr
- Μέλη ΤΕΕ/ΤΑΚ
- ΜΜΕ

Εσωτερική διανομή:

- Διοικούσα Επιτροπή ΤΕΕ/ΤΑΚ
- Προεδρείο «Α» ΤΕΕ/ΤΑΚ
- Πρόεδρο Πειθαρχικού Συμβουλίου
- Νομαρχιακή Επιτροπή Λασιθίου ΤΕΕ/ΤΑΚ
- Κλαδικοί Σύλλογοι των Μηχανικών Ανατ. Κρήτης
- Εκλεγμένοι στη Κεντρική Αντιπροσωπεία μέλη ΤΕΕ/ΤΑΚ
- Γραφείο Προϊσταμένης
- Γραφείο Μηχανικών
- Χρονολογικό αρχείο
- Φάκελος Δ.Ε.
- Ιστοσελίδα ΤΕΕ/ΤΑΚ